

Klima- og miljøhandlingsplan for Nordens hus 2022–2024

Nordisk råd, Nordisk kulturfond,
Nordisk ministerråds sekretariat

Innhold

Innledning	3
Vår visjon 2030	4
Bakgrunn	5
Klimaregnskap som verktøy for reduserte utslipp	7
Overordnet for de tre organisasjonene	9
Reiseaktivitet	12
Drift og innkjøp	15
Kompensering for resterende utslipp	18
Videre prosess	20
Appendiks	21
Om denne publikasjon	24

Denne publikasjonen finnes også som en webtilgjengelig online-versjon:

pub.norden.org/us2022-448

Innledning

Vår visjon 2030 sier at Norden skal bli verdens mest bærekraftige og integrerte region i 2030, og er inndelt i tre strategiske prioriteringsområder: et grønt Norden, et konkurransedyktig Norden og et sosialt bærekraftig Norden. I visjonens handlingsplan for 2021-2024 står det at Parisavtalen og Agenda 2030 viser vei, og at Norden skal arbeide enda mer ambisiøst og raskere enn resten av verden. Under den strategiske prioriteringen om et grønt Norden er den overordnede målsetningen:

Sammen vil vi fremme en grønn omstilling av samfunnene våre og arbeide for karbonnøytralitet og en bærekraftig sirkulær og biobasert økonomi.

I Helsingforsdeklarasjonen om karbonnøytralitet forplikter de fem nordiske statsministrene seg til å jobbe for karbonnøytralitet. Her oppfordrer de blant annet nordiske selskaper, investorer, lokale myndigheter, byer, organisasjoner og forbrukere til å øke egen innsats for karbonnøytralitet.

Nordens hus som det gode eksempel

På bakgrunn av vår visjon, er det et behov for at organisasjonene Nordisk ministerråds sekretariat (NMRS), Nordisk råd (NR) og Nordisk kulturfond (NKF) – alle lokalisert i Nordens hus i København – vender blikket mot egen virksomhet. Derfor vil de tre organisasjonene gå sammen om en felles klima- og miljøhandlingsplan som kan sikre at organisasjonene og Nordens hus jobber aktivt og målrettet mot å bli karbonnøytrale, ved å:

- måle utslipp
- fastsette målsetninger for reduksjon
- implementere endringer for å nå målene
- løpende kontrollere at målene nås.

Sammen kan vi gjøre Nordens hus til en fremtidsrettet arbeidsplass som kan gå foran som et godt eksempel og bidra positivt til Vår visjon 2030, deklarasjonen om karbonnøytralitet samt ikke minst Agenda 2030 og Parisavtalen.

Vår visjon 2030

Et **konkurransedyktig** Norden

Sammen vil vi fremme grønn vekst i Norden basert på kunnskap, innovasjon, mobilitet og digital integrering.

**Norden skal bli
verdens mest
bærekraftige
og integrerte
region**

Et **grønt** Norden

Sammen vil vi fremme en grønn omstilling av samfunnene våre og arbeide for karbonnøytralitet og en bærekraftig sirkulær og biobasert økonomi.

Et **sosialt bærekraftig** Norden

Sammen vil vi fremme en inkluderende, likestilt og sammenhengende region med felles verdier og styrket kulturutveksling og velferd.

Bakgrunn

Vår visjon 2030 ble vedtatt av de nordiske statsministrene i august 2019 og sier at Norden skal bli verdens mest bærekraftige og integrerte region i 2030. For å realisere visjonen vil tre strategiområder i Nordisk ministerråds sekretariats arbeid bli prioritert de kommende fire årene: et grønt Norden, et konkurransedyktig Norden og et sosialt bærekraftig Norden.

Allerede i januar 2019 ble de nordiske statsministrene også enige om en [deklarasjon om karbonnøytralitet](#), hvor de fremhever at de ønsker å gå foran med et godt eksempel, og blant annet jobbe for å oppnå karbonnøytralitet i de fem nordiske landene. I erklæringen vektlegger statsministrene i særlig å jobbe for å redusere den globale oppvarmingen til 1,5 °C, hvilket krever en omfattende omlegging av våre samfunn og måten både organisasjoner og samfunn er bygget opp i dag – også Nordens hus og de tre organisasjoner det huser. Nordisk råd har i tillegg vedtatt en anbefaling om å gjøre en utredning om virksomhetens årlige klimagassutslipp samt å utvikle en handlingsplan for hvordan disse kan reduseres med mål om en karbonnøytral virksomhet. Denne klima- og miljøhandlingsplanen er et svar på dette.

With our existing technology solutions, policies and financing, as well as the high level of education and gender equality, we stand ready to deepen our cooperation in climate action and demonstrate our strong leadership in tackling climate change at a national, regional and global level.

[The Nordic Prime Ministers' Declaration on Nordic Carbon Neutrality](#)

For å kunne oppnå det statsministrene har vedtatt gjennom Vår visjon 2030 og deklarasjonen om karbonnøytralitet, har vi også behov for at det nordiske samarbeidet – i seg selv – går foran med et godt eksempel. Ønsket er at dette også kan inspirere andre nordiske institusjoner og kontor til å jobbe for karbonnøytralitet. Nordisk ministerråds sekretariat (NMRS), Nordisk råd (NR) og Nordisk Kulturfond (NKF), er derfor gått sammen om å gjøre et grundig arbeid for å sikre en målrettet, effektiv og ambisiøs plan for å redusere vårt eget klima- og miljøavtrykk. I samarbeid med konsulentbyrået COWI har vi våren 2021 fått utarbeidet et klimaregnskap, basert på den internasjonalt anerkjente Greenhouse Gas Protokollen (GHG-Protokollen), samt forslag til målsetninger og innsatser, i tillegg til gyldne råd som kan hjelpe organisasjonene med å redusere deres utslipp.

Nordisk ministerråd, Nordisk råd og Nordisk kulturfond har siden 2009/2010 utarbeidet miljøhandlingsplaner og kartlagt utslipp av CO₂ fra aktivitetene i Nordens hus, samt utslipp i forbindelse med møter og reiseaktivitet.

I 2012 vedtok de nordiske samarbeidsministrene en nordisk strategi for bærekraftig utvikling, hvor man blant annet anbefalte at Nordisk ministerråds eget sekretariats virksomhet skulle være bærekraftig. En av de overgripende målsetningene i strategien var at alt arbeid som gjøres innen rammen for Nordisk ministerråd skal ha et integrert bærekraftperspektiv. Det er i det videre arbeidet løpende implementert diverse initiativer for å gjøre organisasjonene mer bærekraftige, som for eksempel lyssensorer og LED-lyspærer, svanemerket papir og kontorutstyr, samt krav til at kantinen tar miljøhensyn ved innkjøp og sammensetning av menyer, og at man får større tilbud av økologisk og plantebasert mat.

Det er i perioden 2014-2018 ført følgende regnskap over Co₂-utslipp:

- 2014: 447.631 kg
- 2015: 494.177 kg
- 2016: 472.468 kg
- 2017: 531.484 kg¹
- 2018: 430.177 kg

Prosjektet med COWI har vist at våre totale utslipp er *veldig* mye større enn dette – nesten dobbelt så mye (se figur 2). Det nye regnskapet inkluderer dog flere kategorier samt måler det for flere reisende/organisasjoner.

Dette illustrerer behovet for detaljert og systematisk arbeid med klimaregnskap i organisasjonen. For å vite hvor og hva vi skal kutte, må vi vite hvor utslippene kommer fra, og hvor høye de er.

Med Visjonen og deklarasjonen om karbonnøytralitet i ryggen, er tiden kommet til å starte et mer systematisk og målrettet arbeid med å redusere våre klimagassutslipp og vår miljøpåvirkning.

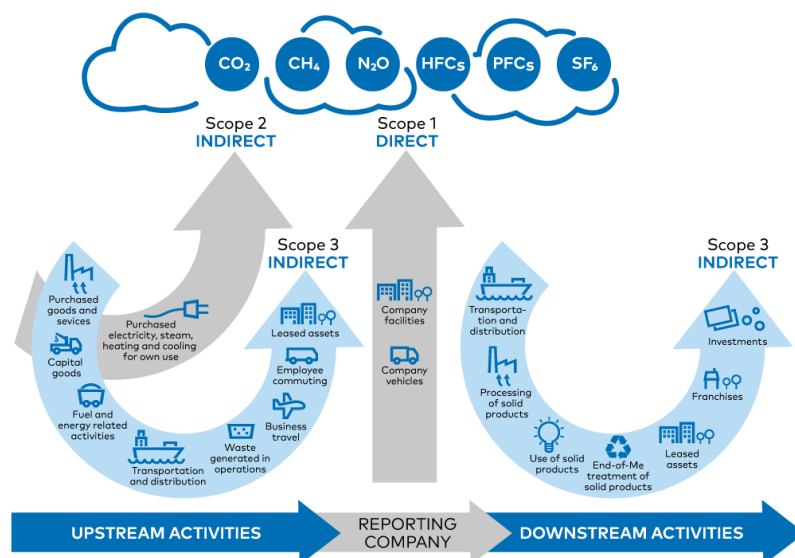
1. Dette året var det usedvanlig høy flyaktivitet til/fra København – Helsinki (NRs sesjon) og København – Oslo (Norges formannskap i NMR).

Klimaregnskap som verktøy for reduserte utslipp

For å kunne redusere egne utslipp og eget fotavtrykk er det nødvendig å måle det. Her kommer *klimaregnskapet* inn. Nemlig ved å måle våre egne utslipp systematisk, og over tid, kan det både settes gode og effektive mål – samtidig med at det er mulig å følge opp disse. Et klimaregnskap kan videre være en kilde til inspirasjon, for å se hvor det er størst potensial, og finne nye løsninger som kan redusere utslipp – og kostnader.

I samarbeid med COWI har vi våren 2021 fått utarbeidet et klimaregnskap, basert på Greenhouse Gas Protokollen (GHG-Protokollen). Et av resultatene fra arbeidet med COWI har vært at det ikke er så lett for å hente ut data som antatt. Dette fremhever behovet for at NMRS, NR og NKF setter av ressurser og setter i gang et systematisk og målrettet arbeid med klimaregnskap og følgende målsetninger og løpende arbeider på å forbedre datainnsamlingen.

I klimaregnskapet er utslippene delt opp i tre kategorier, som kalles «scope». Scope 1 inkluderer direkte utslipp fra virksomheten – for eksempel fra eide biler eller produksjon – og er derfor ikke relevant for NMRS, NR og NKF. Scope 2 inkluderer indirekte utslipp fra energiforsyningen. Scope 3 gjelder andre indirekte utslipp som vi ikke kontrollerer eller eier selv. Det er i Scope 3 at NMRS, NR og NKF har sine største utslipp, og dette kan for eksempel være fra flyreiser.

Figur 1 CO₂-utslipp oppdelt i 'scope 1', 'scope 2' og 'scope 3' (Figur basert på GHG-Protokollen).

Med henblikk på å kunne følge, måle og vurdere ambisjonen om å bli både karbonnøytral og verdens mest bærekraftige region, er det viktig å legge en konkret plan for hvordan dette ønskes gjennomført, samt at det løpende følges opp på denne. Dette vil foregå i tre steg:

1. Måle egne utslipp (klimategnskap)
2. Redusere egne utslipp så mye som mulig (for Scope 2 kan dette også inkludere opprinnelsesgarantier for strøm, dog energieffektivisering her også kan bidra mye)
3. Vurdere å nøytralisere resterende utslipp ved klimakvoter eller -kreditter (kompensasjon for de utslippene vi enda ikke klarer å kutte)

For Scope 2 betyr det å først se på om man kan redusere forbruk, deretter effektivisere (som ved LED-pærer), og for det resterende kan man vurdere å kjøpe opprinnelsesgarantier.

Hva gjelder kompensasjon, er det svært viktig å være obs på risiko for å beskyldes for grønnvasking, da det er knyttet usikkerhet til effekten av dette, uavhengig av hvilken modell man bruker. Derfor er det viktig å være påpasselig med å for eksempel bruke dette i kommunikasjonen (for eksempel ved å påstå at organisasjonene er klimanøytrale).

Avgrensning

Klimategnskapet er foreløpig, basert på tilgjengelig data, avgrenset til organisasjonens operasjonelle kontroll. Avgrensningen er en metode i henhold til GHG-protokollen som inkluderer alt det organisasjonene har driftsmessig kontroll over: drift og innkjøp i Nordens hus, samt reiseaktiviteter.

1. Drift og innkjøp i Nordens hus

Inkluderer driften av Nordens hus samt innkjøp av varer og tjenester i forbindelse med driften. Det er til å starte med tatt utgangspunkt i lokasjonen i København, men det forventes at det senere vil utvides til resterende lokasjoner i Norden som organisasjonen drifter.

2. Reiseaktiviteter for organisasjonene NMRS, NKF, NR, UNR samt partigrupper i NR

Inkluderer arbeidsrelatert reiseaktivitet som fly, tog og hotellovernattinger for medarbeidere i NMRS og NR, samt de reise- og møteaktiviteter som NR finansierer og er under deres kontroll, hvilket betyr Ungdommens Nordiske Råd (UNR), NRs medlemmer og partigruppesekretariatsbistand.

Se appendiks 1 for en oversikt over hva som er inkludert i nåværende klimategnskap, samt boks 1 for en utdyping av hva dette gjelder for reise- og møteaktiviteter.

Overordnet for de tre organisasjonene

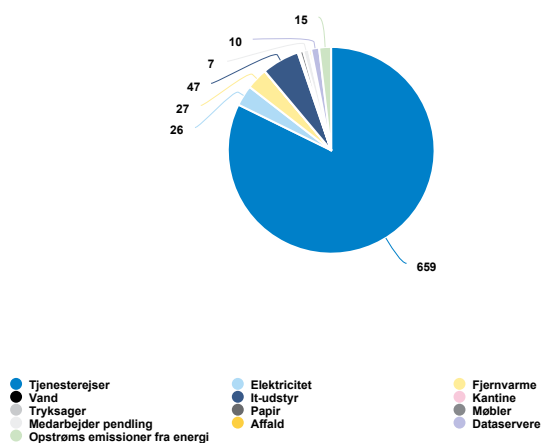
Selv om det er kartlagt utslipp av CO₂ fra aktivitetene i Nordens hus, samt utslipp i forbindelse med møter og reiseaktivitet, helt siden 2009/2010, har arbeidet med å ta frem et verktøy vist at det er et stort rom for forbedring, og ikke minst systematisering av arbeidet. Det er særdeles viktig å ha gode data til grunn for et klimaregnskap, slik at vi har et best mulig bilde av våre utslipp. Dette er derfor en oppgave som må prioriteres i det kommende arbeidet. Det bør videre jobbes mot å tilslutte seg *Science based targets initiative* (SBTi), som er en standard som sikrer at organisasjonens klimaregnskap og målsetninger er i linje med Parisavtalen. SBTi setter strenge krav til avgrensning og datakvalitet, hvorfor det er viktig at dette forbedres før det blir aktuelt å tilslutte seg, men dette er noe som kan hjelpe oss å kvalitetssikre egne målsetninger, og sikre at de er ambisiøse nok.

Vårt samlede utslipp

For å måle utvikling er 2019 valgt som basisår. Med utgangspunkt i de data som per dags dato har vært mulig å innsamle, viser resultatet at NMRS, NR og NKF til sammen har sluppet ut 801 tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂-e) i 2019. Som det fremgår av figuren under, utgjør reiseaktivitet den absolutt største andelen av dette.

Figur 2 – oversikt over det samlede klimaregnskapet basert på 2019-tall.

Målsetninger

For å bidra til den overordnede målsetningen om å redusere egne utslipp samt å oppnå karbonnøytralitet, vil NMRS, NR og NKF arbeide for å innfri følgende målsetninger:

- Oppnå nullutslipp innen 2050, som bidrag til statsministrenes erklæring om karbonnøytralitet i Norden samt Vår visjon 2030
- Redusere de samlede utslipp med 30 prosent innen 2025 fra basisåret 2019, og 70 prosent innen 2030
- Nordens hus ved NMRS, NR og NKF er tilsluttet Science based targets initiative (SBTi) innen utgangen av 2023
- At alle de nordiske institusjoner og kontorer oppretter egne klima- og miljøhandlingsplaner
- Å etablere en kultur som sikrer at bærekraft og klimahensyn gjennomsyrrer alle våre aktiviteter

Suksesskriterier

Suksesskriterier for måloppnåelsen inkluderer:

- Å gjennomføre årlig klimaregnskap, som deles med ledelsen og medarbeiderne og publiseres eksternt
- At det er en tydelig rollefordeling hvor en intern koordinator får tid og mulighet til å drive arbeidet
- At det legges en plan for revidering av klima- og miljøhandlingsplanen
- Alle relevante aktører årlig bidrar til å frembringe og levere inn data fra og med 2022
- At datainnsamling og datakvalitet løpende forbedres for å kunne tilslutte seg *Science based targets initiative* (SBTi), og at alle relevante kategorier i Scope 3 er inkludert i klimaregnskapet innen utgangen av 2022
- At alle medarbeidere/ledere kjenner til klima- og miljøhandlingsplanen samt de gylne råd (og særskilt de deler som er relevante for den aktuelle medarbeider/leder)
- At det utveksles erfaringer med kontorene i Baltikum, institusjonene og andre samarbeidsorganer
- At alle institusjoner og kontorer oppretter eget klimaregnskap

Innsatser

For å oppnå målsetningene vil NMRS, NR og NKF:

- Årlig publisere et klimaregnskap for virksomheten, samt kontinuerlig jobbe for å forbedre dette, herunder å identifisere hvordan en mest effektivt og enklest kan samle inn data og forbedre denne prosessen kontinuerlig
- Sette konkrete mål for organisasjonene, basert på det årlige klimaregnskapet, samt å oppdatere disse målene etter hvert

som datainnsamling kontinuerlig forbedres

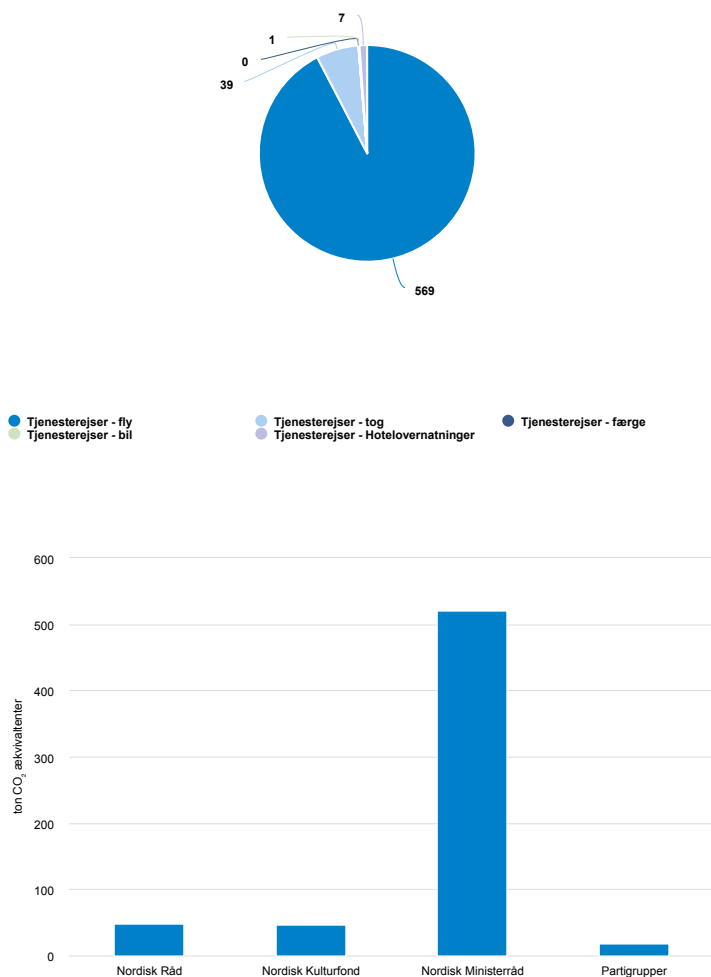
- Avsette ressurser (både midler til ekstern hjelp og tid til internt arbeid) til å jobbe spesifikt med klimaregnskapet og implementeringen av klima- og miljøhandlingsplanen, inkludert dens målsetninger og innsatser
- Overveie klimapåvirkning av økonomien, for eksempel investeringer, bank og pensjonsordninger
- Utforme et anslag på mye penger som kan spares ved å implementere klima- og miljøhandlingsplanen (for eksempel som effekt av færre reiser)
- Å arrangere møter for hele huset for å dele kunnskap, inspirere til handling og samle inn forslag til forbedringer – dette er også særlig viktig i oppstarten av arbeidet med klima- og miljøhandlingsplanen
- Inngå dialog med kontorene i Baltikum, institusjonene og andre samarbeidsorganer for å sikre kunnskaps- og erfaringsutveksling
- Oppdatere NMRs prosjekthåndbok samt veiledninger og søknadsskjemaer i henhold til klima- og miljøhandlingsplanen, samt i løpet av handlingsplanperioden ta stilling til om det bør inkluderes klimakrav til prosjekter, og i så fall hvilke og hvordan.

Reiseaktivitet

Det er reiseaktivitet som helt klart fyller mest i klimaregnskapet, med hele 82 prosent (615 tonn CO₂-e) av de totale utslippene. Fly står for hele 93 prosent av utslippene i denne kategorien, mens tog og hotellovernattinger står for henholdsvis 6 prosent og 1 prosent av utslippene. Dette er et godt eksempel på hvordan klimaregnskapet er et verktøy for å sette tydelige målsetninger i arbeidet fremover. Det absolutt mest effektive medarbeiderne i Nordens hus kan gjøre for å redusere vårt totale klimaavtrykk er å redusere antall reiser med fly.

Figur 3 – oversikt over utslipp fordelt på kilde fra reiser, 2019

Målsetninger

For å bidra til den overordnede målsetningen om å redusere egne utslipp samt å oppnå karbonnøytralitet innen 2030, vil endring i reiseaktivitet være sentralt. Derfor vil NMRS, NR og NKF:

- Redusere klimagassutslippene fra tjenestereiser med 30 prosent innen 2025 fra basisåret 2019, og 70 prosent innen 2030
- At 75 prosent av innkjøpte hotellopphold og konferanselokaler skal være svanemerket (eller lignende sertifiseringer, for eksempel der svanemerket ikke er tilgjengelig) innen 2024
- At organisasjonene innen 2024 har et profesjonelt system og oppsett for digitale og hybrid-møter, som gjør dette til et ettertraktet alternativ til fysiske møter

Suksesskriterier

Suksesskriterier for måloppnåelsen inkluderer:

- At reisepolitikken revideres i henhold til denne handlingsplan i løpet av 2022, og at alle medarbeidere anvender reisepolitikken etterfølgende
- At det besluttet hvordan det skal kompenseres for flyreiser og andre utslipp innen utgangen av 2022.
- At systemet for å booke reiser bidrar til klima- og miljøhandlingsplanen ved å for eksempel få opp forslag på togreiser og svanemerkede hoteller, senest i midten av 2022
- At medarbeiderne har god kompetanse og adekvat utstyr til å avholde gode online og hybrid-møter, og at dette løpende utvikles
- At antall fysiske møter er redusert (For NMRS kan dette for eksempel gjøres ved å oppfordre NSK/MR-SAM til å beslutte at en komite skal ha maksimum to fysiske møter årlig/at minst 50 prosent av alle møter avholdes som videomøter, eller å oppfordre ordførerskapet i NMR til å planlegge komitemøter på en måte som minimerer reiser med fossile transportmidler. For NR kan dette gjøres ved at reiser til utvalgsmøter også anvendes til partigruppemøter)

Innsatser

For å oppnå målsetningene vil NMRS, NR og NKF:

- Oppdatere sin reisepolitikk med blant annet følgende forslag:
 - At tog skal være normen der reisemålet kan nås på 5-6 timer (dvs. for eksempel København-Stockholm), og at transport til møter innenfor en radius av 300 km fra Nordens hus som utgangspunkt skal foretas med tog eller offentlig/felles transport
 - At offentlig transport eller sykkel skal være normen for

transport til møter innenfor en radius av 6 km fra Nordens hus
– At kortere møter avholdes digitalt hvor mulig, eller i kombinasjon med andre møter

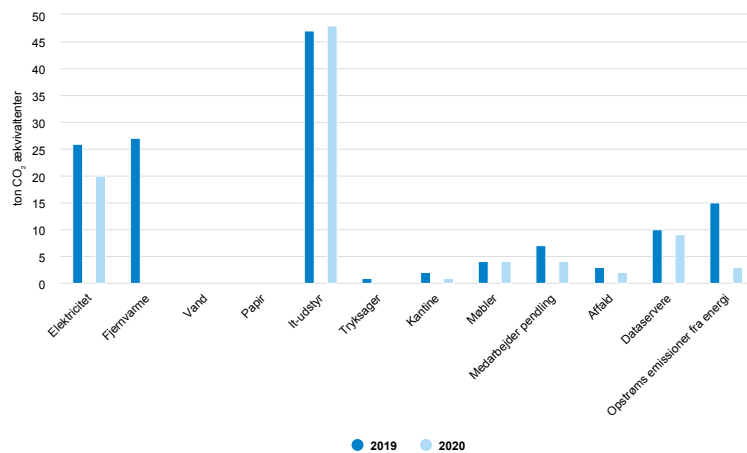
– At elektrisk/nullutslippsbil velges ved behov for å ta drosje, hvis dette er mulig

– Ved flyreise skal unødvendige mellomlandinger unngås, samt at det alltid foretas en vurdering av hvor mange medarbeidere det er behov for at reiser.

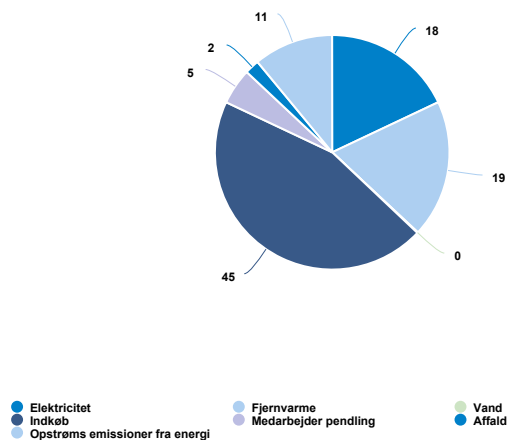
- At systemet for å booke reiser kan bidra til klima- og miljøhandlingsplanen, for eksempel ved å få opp tog og svanemerkede hoteller først som forslag til reise og opphold, eller andre tilsvarende løsninger
- Fjerne støtteordninger i huset som bidrar til økte klimagassutslipp, f.eks. at ansatte på nordiske vilkår som flytter til København kan anskaffe bil skattefritt (evt. med unntak for nullutslippsbiler)
- Å redusere antallet av fysiske eksterne møter, sørge for at flere møter kan avholdes i forlengelse av hverandre, samt at møtestedet er lett tilgjengelig – for eksempel med enkel adgang via tog og offentlig transport.
- Å utvikle videobaserte møteformater, og arbeide på å identifisere hvilke møtetyper som kan fungere best som videomøter samt hvordan disse blir best mulig
- Kompetanseutvikling og optimert IT-utstyr samt møtelokaler for bedre digitale og hybride møter, samt flere steder å avholde digitale møter

Drift og innkjøp

Drift og innkjøp står for totalt 143 tonn CO₂-e, eller 18 prosent av totale utslipp. Her fyller innkjøp mest med 45 prosent, og elektrisitet og fjernvarme på tilnærmet lik andre plass, med henholdsvis 18 prosent og 19 prosent.

Figur 4 – oversikt over utslipp fordelt på kilde fra drift og innkjøp, 2019

Målsetninger

For å bidra til den overordnede målsetningen om å redusere egne utslipp samt å oppnå karbonnøytralitet innen 2030, vil endring innen drift og innkjøp være sentralt. Derfor vil NMRS, NR og NKF:

- At alle innkjøp gjøres i henhold til klima- og miljøhandlingsplanen
- At forbruket av energi og vann i Scope 2 reduseres med 10 prosent innen midten av 2022
- At minimum 50 prosent av alt avfall sendes til gjenbruk, innen 2023
- Redusere 10 prosent av sitt restavfall fra basisåret 2019
- At IT-strategien har et særlig fokus på klimavennlige og bærekraftige løsninger for organisasjonen
- At 90 prosent av IT-utstyret sendes til gjenbruk, hvor hele produktet eller deler av dette blir gjenbrukt, innen 2023
- At møter og konferanser i nordisk regi ikke serverer kjøtt (med bærekraftig fisk som unntak)

Suksesskriterier

Suksesskriterier for måloppnåelsen inkluderer:

- At innkjøpspolitikken revideres i henhold til denne handlingsplan i løpet av 2022
- At alle medarbeidere det er relevant for anvender den oppdaterte, og grønne innkjøpspolitikken
- At det legges en plan for reduksjon av vann- og energiforbruk samt avfall
- Opplæring av og støtte til relevante medarbeidere med ansvar for IT-strategien og implementeringen av denne
- Inndragelse av intern og ekstern kompetanse for å sikre mest oppdatert og relevant kunnskap om området
- Å implementere vegetar (og evt. bærekraftig fisk) som normen ved matservering i kantine og særlig ved konferanser/møter, innen 2024

Innsatser

For å oppnå målsetningene vil NMRS, NR og NKF:

- Oppdatere politikk om grønne innkjøp som inkluderer blant annet å kjøpe brukt fremfor nytt hvor mulig, og at sertifiseringer som Svanemerket skal prioriteres ved behov for innkjøp av nye produkter
- Vurdere hvilke krav vi kan sette til leverandører – for eksempel at de har eget klimaregnskap, og inkludere dette i innkjøpspolitikken
- Vurdere muligheter for energi og ressursbesparelser, for

eksempel gjennom å gjøre vasker og toaletter mer vannsparende samt se på muligheter for isolering og mer energieffektiv oppvarming og nedkjøling av huset

- Innføre et omfattende avfallsresirkuleringssystem på alle etasjer
- Fase ut engangsartikler totalt – og være helt tydelig på dette i alle innkjøp
- Lage en plan for gjenbruk av IT-utstyr samt optimering av dataoppbevaring
- Benytte intern og ekstern kompetanse om mest effektive og bærekraftige IT-løsninger for å sikre oppdatert og relevant kunnskap på området og at vi tar de rette valgene
- Jobbe med kantinen for å ytterligere minske matavfall og øke tilbudet av klimavennlig og bærekraftig mat, samt sikre rapportering av kantines klima- og miljøpåvirkning.
- Utvikle retningslinjer for møter og konferanser som inkluderer blant annet at vegetar er normen ved matservering (evt. klimavennlig og bærekraftig fisk), at det ikke anvendes engangsartikler, at stedet er miljøsertifisert hvis mulig, og stille krav til CO₂-nøytralitet eller klimaregnskap for begivenheten

Kompensering for resterende utslipp

For de utslippene det ikke er mulig å kutte helt med en gang, vil NMRS, NR og NKF kompensere. Kompensering av utslipp er ingen perfekt løsning, men det kan være et godt verktøy i en overgangsperiode der det jobbes for å kutte utslippene mest mulig. Det er viktig at metoder for kompensering nøye overveies, og at det utvelges en metode som er transparent og som bedømmes å være mest effektiv.

Kompenseringen vil ikke brukes for å markedsføre Nordens hus som klimanøytralt, da det er usikkerhet knyttet til effekten. Hvis det ansettes en som kan jobbe særlig med oppfølgingen av klima- og miljøhandlingsplanen vil det legges opp til at denne personen vil identifisere hvilken metode man bør velge. Dette kan enten være basert på dialog med rådgiverne for klima og miljø samt energi, eller, dersom det vurderes som nødvendig, etter politisk diskusjon og behandling.

Målsetninger

NMRS, NR og NKF vil:

- Redusere behovet for kompensasjon så mye som mulig så fort som mulig, ved å redusere egne utslipp
- Kompensere for det vi ikke klarer å kutte i en overgangsperiode
- Identifisere hvilken metode for kompensasjon som vil være mest effektiv og oppdatere dette når relevant i henhold til siste forskning på området ved behov

Suksesskriterier

Suksesskriterier for måloppnåelsen inkluderer:

- At resterende utslipp kompenseres for fra og med 2022 (når klimaregnskapet kommer årlig)
- Identifisere hvilken metode for kompensasjon som vil være mest effektiv
- At kompenseringen reduseres som resultat av at utslippsmålene oppnås (i så tilfelle kan det vurderes å fortsette for å overkompensere).

Innsatser

For å oppnå målsetningene vil NMRS, NR og NKF:

- Undersøke, og ved behov, ha en politisk dialog om hvilken måte man ønsker å kompensere på, for å sikre mest mulig effekt.
- Starte med kompenseringen av de resterende utslippene
- Tydelig definere hvordan karbonnøytralitet defineres

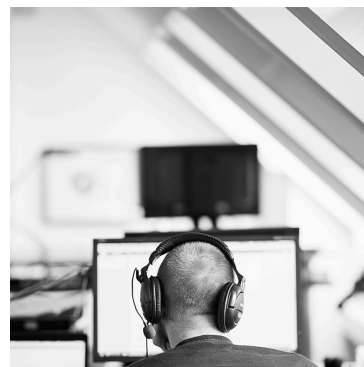
Videre prosess

Det vil utvikles en implementeringsplan for målsetningene og innsatsene i denne handlingsplanen. Denne vil løpende vurderes med henblikk på å følge og vurdere utviklingen mot oppnåelsen av målsetningene.

Ved årsskifter bør målsetninger, suksesskriterier og innsatser evalueres og ved behov revideres. Dette på bakgrunn av forbedret datagrunnlag og ikke minst en mer systematisk tilgang til arbeidet innad i Nordens hus.

Arbeidet som er skissert i denne handlingsplanen forutsetter at det settes av ressurser til å ta det videre.

Handlingsplanens første periode er fra 2022-2024 og den vil derfor senest oppdateres i løpet av 2024. Målsetningene i handlingsplanen strekker seg frem til og med 2050, og arbeidet krever løpende utvikling i hele perioden.

Appendiks

Oversigt over aktiviteter som er inkluderet i det nåværende klimaregnskab (oversigt fra rapporten **Klima- og miljøindsatser for Nordens hus**, COWI 2021):

Scope	GHG Protokol beskrivelse af scope kategorier	Aktivitet for NMRS, NR og NKF
Scope 1	Aktiviteter relateret til virksomhedens biler samt faciliteter	Ingen relevante aktiviteter her
Scope 2	Indkøbt el, damp, varme og køling til eget brug	Nordens Hus i København: • Købt el • Købt fjernvarme • Købt vand
Scope 3	Kategori 1: Indkøb af services og varer	Nordens Hus i København: • Indkøb af printerpapir • Indkøb af IT-udstyr • Indkøb af møbler • Indkøb af tryksager • Indkøb af fødevarer i kantine
	Kategori 2: Kapitale goder	Ikke relevant (Nordens Hus ejer ikke f.eks. produktionsmaskiner mv.)
	Kategori 3: Opstrøms emissioner fra energirelaterede aktiviteter, som ikke er med i scope 1 og 2	• Opstrøms emissioner for rejse- og mødeaktiviteter • Transmissions- og distributionstab for el, varme og vand • Opstrøms emissioner for el, varme og vand
	Kategori 4: Opstrøms fragtttransport/distribution	Ikke medregnet på nuværende tidspunkt pga. datamangel
	Kategori 5: Affald genereret i produktionen	Nordens Hus i København: • Affald opdelt på affaldsfraktioner
	Kategori 6: Tjenesterejser	• Tjenesterejser i fly • Tjenesterejser i lejede biler • Tjenesterejser i taxa • Tjenesterejser med færge • Tjenesterejser i tog • Hotelophold
	Kategori 7: Medarbejderpendling	Nordens Hus i København: • Transport af medarbejdere til og fra arbejde
	Kategori 8: Opstrøms lejede aktiver	Ikke relevant
	Kategori 9: Nedstrøms fragtttransport/distribution	Nordens Hus i København: • Ikke medtaget på nuværende tidspunkt pga. datamangel (senere skal fragt i forbindelse med konferencer mv. medtages i regnskabet)

Kategori 10: Forarbejdning af solgte produkter	Ikke relevant (ikke fremstillingsvirksomhed)
Kategori 11: Brug af solgte produkter	Ikke relevant (ikke fremstillingsvirksomhed)
Kategori 12: End-of-life behandling af solgte produkter	Ikke relevant (ikke fremstillingsvirksomhed)
Kategori 13: Nedstrøms lejede aktiver	Ikke relevant (lejer ikke aktiver ud)
Kategori 14: Franchises	Ikke relevant (har ikke franchises)
Kategori 15: Investeringer	Skal vurderes på sigt

Oversigt over reise- og møteaktiviteter som er henholdsvis inkludert og ekskludert i det nåværende CO₂-regnskapet (fra rapporten **Klima- og miljøindsatser for Nordens hus**, COWI 2021):

Nordisk Råds mødeaktiviteter, hvor udgiften afholdes af NR's budgetter og vurderes at være under NR's driftsmæssige kontrol, og derfor er inkluderet i CO₂-regnskabet:

- Rejser og ophold for medarbejdere i NR's sekretariat
- Rejser og ophold af tolke til udvalgmøder mm.
- Rejser og ophold for præsident og vicepræsident i særlige tilfælde
- Udvalgenes sommermøder: Rejser, ophold og mødeforplejning
- Mødeforplejning til samrådsmøder og internationale gæster
- Rejser og ophold ifm. formøder til udvalgmøderne og præsidiemøder
- Rejse og ophold ved deltagelse af internationale gæster på NR's sessioner
- NR's priser: Rejse og ophold til nominerede og ledsagere til prisuddelingen
- Rejser og ophold for NR's medlemmer, der deltager i folkemøder, konferencer mm. på vegne af NR
- Forplejning under udvalgmøder
- Årlig hjemrejse for ansatte + familie
- Ansættelsessamtaler

NR betaler partigrupperne et årligt beløb som vurderes under NR's driftsmæssige kontrol, og derfor er

inkluderet i CO₂-regnskabet. Dette dækker bl.a.:

- Rejse, ophold og forplejning for medlemmerne, tolke og partigruppesekretariat ved partigruppernes sommermøder
- Rejse, ophold og forplejning ved partigruppemøder (parlamentarikerne, partigruppesekretærer og tolke)
- Partigruppemiddage

Aktiviteter, som knytter sig til NR's virksomhed, men hvor NR ikke har kontrol med driften, da udgifterne dækkes af de nationale delegationer/parlamente eller værtslandet, og dermed ikke er inkluderet i CO₂-regnskabet er:

- Sekretariatsmiddage
- Frokost ved udvalgsmøder
- Blomster ved sessioner
- Transport ved fælles behov
- Forplejninger under sessionerne
- Rejse og ophold for referenter og stenografer

Nordisk ministerråds mødeaktiviteter, rejser, ophold og forplejning, som er inkluderet i CO₂-regnskabet er følgende:

- Sekretariatets medarbejdere i forbindelse med Ministerrådsmøder, møder og Embedsmandskomiteer.
- Forplejning ifm. møder
- Sekretariatets medarbejdere i forbindelse med møder i andre grupper (ekspertgrupper, højniveaugrupper, andre grupper og komiteer)
- Nyt formandskab – sekretariatets rejser til møder med det nye formandskab
- Møder med institutioner og samarbejdsorganer
- Andre tjenesterejser
- Årlig hjemrejse for ansatte + familie
- Ansættelsessamtaler

Om denne publikasjon

Klima- og miljøhandlingsplan for Nordens hus 2022–2024

US2022:448

© Nordisk ministerråd 2022

Foto: norden.org, Lukas Salomon/norden.org, Nordic Innovation,
Ricky Molloy

Det nordiske samarbeidet

Det nordiske samarbeidet er en av verdens mest omfattende regionale samarbeidsformer. Samarbeidet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøyene, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbeidet er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en viktig med-spiller i det europeiske og internasjonale samarbeidet. Det nordiske fellesskapet arbeider for et sterkt Norden i et sterkt Europa.

Det nordiske samarbeidet ønsker å styrke nordiske og regionale interesser og verdier i en global omverden. Felles verdier landene imellom bidrar til å styrke Nordens posisjon som en av verdens mest innovative og konkurransekraftige regioner.

Nordisk ministerråd

Nordens Hus
Ved Stranden 18
DK-1061 København
www.norden.org

Les flere nordiske publikasjoner: www.norden.org/no/publikasjoner